

Nº 9

Göyərçin

2002

ISSN-0207-4710

“Qur’ani-Kərim”dən seçmələr

Qorxun Allahdan və itaət eləyin mənə.

Rəbbindən gələn haqdır. Buna şübhən olmasın.

Allahdan başqa tanrı yoxdur. Şübhəsiz, güclüdür, müdrikdir Allah.

Əgər üz çevirsələr, bilsinlər, pozğunçuluq edənlərin əməllərini, şübhəsiz, bilir, Allah.

Rəhmətini istədiyinə ayırır verər Allah, lütfü böyükdür Allahın.

Allaha verdiyi vədləri və andları dəyər-dəyməzinə satanların payı olmaz axirətdə. Qiyamət günü danışmaz onlarla, üzünə baxmaz onların, pisliklərdən təmizləməz onları Allah. Ağrılı bir əzab gözləyir onları.

Sevdiyiniz şeylərdən Allah yolunda sərf etməsəniz, almazsınız yaxşılığın qarşılığını.

Qulaq assan sən atalar sözüne, Həyat hər vaxt güləcəkdir üzünə.

İgid igidə xor baxmaz.

İgid basdığını kəsməz.

İgid odur, atdan düşə atlana,

İgid odur, hər əzaba qatlana.

İgidin başı qalda gerek.

İgidin igiddən nəyi artıqdır? - Ehtiyatı.

İgid yüz yaşar, firsət bir düşər.

İgid gerek ölümü də igid qarşılarsın.

Rəssam MƏTANƏT

MAHNI TÖHFƏSİ

MƏN MƏKTƏBƏ GEDİRƏM

Mən məktəbə gedirəm,
Təptəzə dostlarım var.
Çantamda dəftər, kitab,
Ürəyimdə arzular.

Mən məktəbə gedirəm,
Güc gəlir qollarıma.
Mənim ilk müəllimim
Göz dikib yollarıma.

Mən məktəbə gedirəm,
Sevinir, ellər gülür.
Qanadım yoxdur uçam,
Əlimdə güllər gülür.

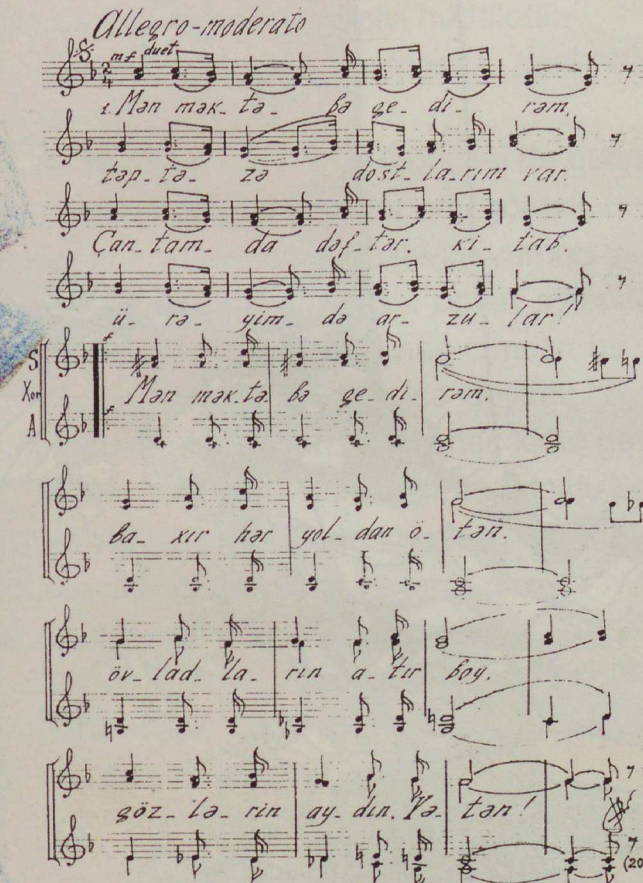
Mən məktəbə gedirəm,
Baxır hər yoldan ötən.
Övladların boy atır,
Gözlərin aydın, vətən!

Sözləri

Rəfiq YUSİFOĞLUNUNDUR.

Musiqisi

Rəşid ŞƏFƏQİNDİR.

**ƏVVƏL ÖYRƏN,
SONRA OYNA!**

TÜRKMƏN XALQ OYUNLARI QUYRUQ TUTDU

Püşk atmaqla uşaqlardan biri qurd seçilir. Yerdə qalanlar qoyun olurlar. Bütün oyunçular mahnı oxuya-oxuya özünü yuxuluğa vurmuş qurdun başına fırlanırlar.

Adın çəkilən zaman
Biz əsirlik qorxudan.
Ay canavar, canavar,
Heç oyanma yuxudan!

Oyunçular imkan tapan kimi qurdu əllə vurmağa başlayırlar. Qurd qəflətən qalxıb qoyunların üstünə cumur. Tutulan qoyun qurda çevrilir. Beləliklə, oyun davam etdirilir.

Oyunun qaydası: Canavar istədiyi vaxt qoyunları tuta bilər. Ancaq əvvəlcə gerek kimse əli ilə ona toxunsun.

XƏTT ÜSTÜNDƏN TULLANMAQ

Meydanda arası 50 sm olan iki paralel xətt çəkilir. Oyunçular iki dəstəyə ayrılır, 5 metr xətdən kənarda dayanırlar. Növbə ilə hər komandadan bir oyunçu gözünü yumub həmin xətlərin üstündən tullanır. Oyunçular oxuyurlar:

İstəyirsən
Güclü olmaq,
İstəyirsən

Sağlam olmaq,
Gözlərini
Yumub tullan,
Sən quş kimi
Havaya qalx!

Hər komanda öz yoldaşını sözlə istiqamətləndirə bilər. Məsələn: tullan, sağa tərəf dön və s.

Oyunun qaydası: Xətti ən az tapdanan komanda qalib hesab olunur.

Rəssam **LEYLA**

Rəfiq **YUSİFOĞLU**

18 Sentyabr - Musiqi Günü

MUSIQİ DÜNYASINDA

Nəğmə ilə yoğrulub,
Dağım, daşım, torpağım.
Yel əsəndə oxuyur
Otum, gülüm, yarpağım.

Musiqimin mayası
Qarabağ şikəstəsi.
Qəlb oxşayır Müslümün,
Üzeyirin bəstəsi.

Səidim, Cahangirim,
Fikrətim, Arifim var.
Tofiqin nəğmələri
Dolaşır diyar-diyar

Səslənir simfoniya,
Hamı ayaq saxlayır.
Səslər, ilahi səslər
Bulaq kimi çağlayır.

O ilahi bəstələr
Unudularmı görən?
Üzeyirin, Qaranın
Əvəzi varmı görən?

Duyğuya ilham verən
Nəfəsimiz var bizim
Musiqi dünyasında
Öz səsimiz var bizim.

30 Sentyabr - Neftçilər Günü

DƏNİZ NEFTÇİLƏRİ

Çalışır ki, qərq edə
Dəniz estakadanı,
Gücü çatmır qoparsın
Tufan dəmir adanı.
Dalğaların qoynunda
Buruq qazar neftçilər.
Vaxt gələr, o buruqlar
Fontan vurar, neftçilər.

Dəniz qəhrəmanlara
Gözlərini ağardar.
İnsan bildiyin eylər,
Dalğa başın ağrıdar.
Hey çırpınar, yorular,
Qan-tərə batar dəniz.
Qəhrəman neftçilərin
Dəmir ayaqlarına
Baş qoyub yatar dəniz.

Rəssam **İlqar TOFIGOĞLU**

İKİ QARDAŞ

VYETNAM NAĞILI

Qədim zamanlarda iki qardaş yaşayırdı. Qardaşlar vaxtından əvvəl yetim qaldılar. Böyük qardaş atasından qalan mirasın hamısını özü götürdü. Kiçik qardaşa isə balaca bir daxma verdi.

Bu daxmanın yanında Korambola adlı bir ağac bitmişdi. Onun dadlı, şirin meyvələri olurdu. Kiçik qardaş və onun arvadı bu meyvələri dərib bazara aparır, satıb pulu ilə birtəhər dolanırdılar.

Bir il ağac bol meyvə gətirmişdi. Elə bu vaxt hardansa nəhəng bir qarğa uçub gəldi və meyvələri dənleməyə başladı. Kiçik qardaşın arvadı nə qədər çalışdısa qarğanı qova bilmədi. Bicarə qadın ağacın dibində oturub acı-acı ağladı.

- Ay Qarğa ağa, axı biz meyvəsiz necə dolanacayıq?

Elə bu vaxt qarğa dilə gəlib dedi:

- Hər meyvə üçün sizə bir qızıl verəcəyəm. Üç ovuc dərinliyində iki sumka tikib gətirin.

Arvad qorxdı, başa düşdü ki, bu qarğa sehrli qarğadı. Tez ərinin yanına gedib başına gələnləri danışdı.

Onların hərəsi üç ovuc dərinliyi olan bir torba tikib ağacın yanına gəldilər. Qarğa meyvələri dənleyib qurtarandan sonra əmr etdi ki, torbaları gətirsinlər. Kiçik qardaş hər iki torbanı gətirdi. Qarğa yerə qonub ona dedi ki, mənim belimə min. O, kiçik qardaşı qanadlarının üstünə alıb uçdu, uçdu və yerə qondu.

Gözünü açan kiçik qardaş gördü ki, ətraf lə'l-cəvahiratla doludur. Parıltıdan gözü qamaşan kiçik qardaşın gözü tox idi. Elə buna görə də apardığı iki torbanı qızılla doldurub yenidən qarğanın belinə mindi. Qarğa onu getirib evlərinin yanına qoydu və uçub getdi.

Kiçik qardaş özünə ev tikdirdi, torpaq sahəsi aldı və arvadı ilə xoşbəxt yaşamağa başladı.

Bunu gören böyük qardaş kiçik qardaşa qonaq gəldi. Kiçik qardaş başına gələnlərin hamısını böyük qardaşına danışdı.

Böyük qardaş kiçik qardaşı dilə tutub öz evini, bütün var-dövləti ilə onun daxmasına dəyişdi. Meyvə yetişəndə özünə çoxlu kisələr tikdirib ağacın dibində oturdu və qarğanın yolunu gözləməyə başladı.

Yeyib doyan qarğa böyük qardaşı qanadının üstünə alıb həmin yerə apardı. Açıq göz böyük qardaş kisələrin hamısını doldurdu, üstəlik qoyun-qoltuğunu da qızılla doldurub, qarğanın belinə mindi.

Qarğanın yükü ağır idi. Elə buna görə də dənizin üstündən uçanda o, müvazinətini itirdi və böyük qardaş yığdığı qızıllarla birlikdə deryaya düşdü.

Təsadüfi demirlər ki, torbanı doldurmamış, onu apara bilib bilməyəcəyini müəyyənləşdirmək lazımdır.

DİŞİNİ AĞARTMAQ HƏLƏ GÜLMƏK DEYİL

BİRMA NAĞILI

Bir dəfə meymun çayın sahilinə gəldi ki, su içsin. Timsah qəflətən suyun içindən çıxıb meymunun boğazından yapışdı. Dözülməz ağrıdan meymun dişlərini bir-birinə sıxıldı və ağarmağa başladı. Bunu gören timsah özünə fikirləşdi: "Görünür, meymun nəinki qorxmur, hətta dişlərini ağartmaqla məni məsxərəyə qoyur".

Timsah meymundan soruşdu:

- Ey, uzunquyruq meymun, niyə gülürsən?

- Ona görə gülürəm ki, hələ ömrümdə sənə kimi axmaq, fərsiz timsah görməmişəm.

- Sən nəyə görə məni ağılsız hesab edirsən?

- Ona görə ki, sən hələ indiyə qədər bilmirsən ki, meymunların

canı bədəndə yox, quyruqda olur. Ağıllı timsahlar meymun ovlayanda həmişə quyruqdan yapışırlar. Sən isə mənim

boynumdan tutmusan, ona görə arxayınca gülürəm

ki, mənə heç nə eləyə bilməyəcəksən.

Timsah hiyləgər meymunun sözlərinə

inandı. Onun boynunu buraxdı ki, quyruğundan tutsun. Fərsətdən istifadə edən meymun o dəqiqə tullanıb qaçdı. Təhlükəsiz bir yerə çıxıb timsahı ələ saldı:

- Ey ağılsız timsah, indi başa düşdün mən niyə gülürdüm? Əslində mən gülürdüm, ağrıdan dişlərimi bir-birinə qıcamışdım. Meymun bunları deyib, meşəyə qaçdı. Timsah isə onun arxasınca baxa-baxa qaldı.

Elə o vaxtdan belə deyirlər: "Dişlərini ağartmaq hələ gülmək deyil"...

Tərcümə edən: R. ƏLİYEV

Rəssam Vəfa İBRAHİM QIZI

Uçan balıqlar

KXMER NAĞILI

Kambocadakı körfəzlərdə uçan balıqlar yaşayır. Bəs necə olub ki, bu balıqlar uçmağı öyrəniblər. Bilmək istəyirsinizmi? Hə, onda nağıla qulaq asın.

Qədim zamanlarda körfəzin sahilində iki kasıb qardaş yaşayırmış. Böyük qardaşın arvadı çox ağıllı, işgüzar, kiçik qardaşın arvadı isə küt və tənbel imiş. Bir gün böyük qardaşın arvadı öz ərinə deyir ki, səhərdən-axşamacan işləyirik, ancaq yenə də kasıb yaşayırıq. Gəl körfəzdəki bütün suyu daşıyıb kənara tökək və onun dibindəki mirvarilərin sahibinə çevrilək.

Böyük qardaş fikirləşib razılaşıır. Onlar sübh tezdən körfəzin sahilinə gedib iki böyük çömçə ilə suyu sahilə boşaltmağa başlayırlar. Bunu gören bir balıq soruşur ki, nə üçün belə edirsiniz. Ər-arvad cavab verirlər ki, suyu qurudub, körfəzin dibindəki mirvariləri yığmaq istəyirik.

Bunu eşidən balıq dərəcəyə baş vurub öz şahlarına deyir ki, insanlar bizim körfəzimizi qurudub, mirvariləri yığmaq istəyirlər.

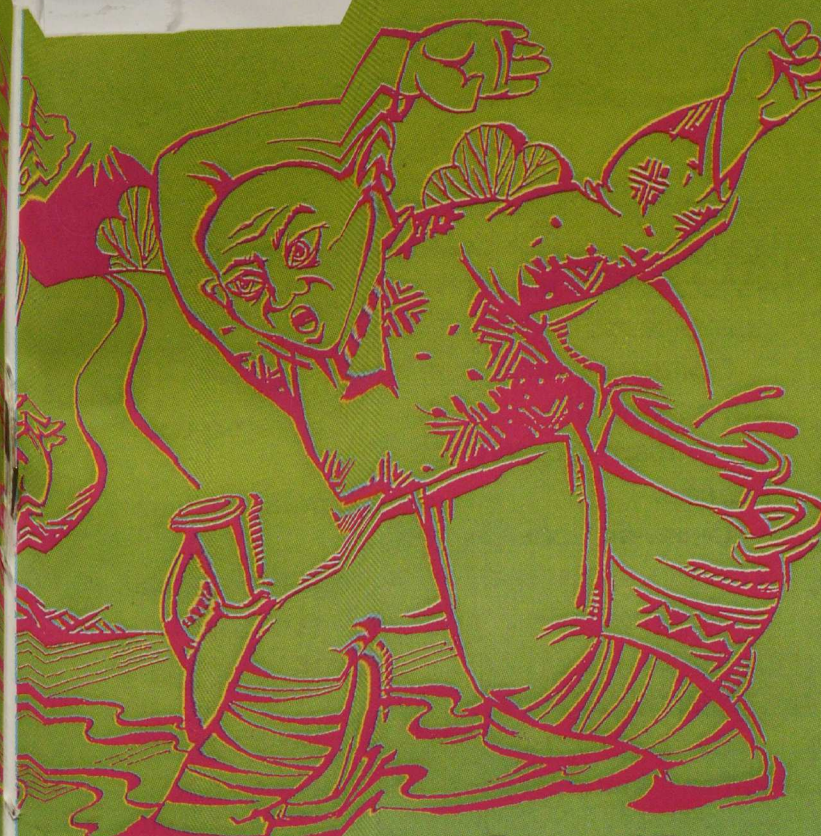
Suyun üzünə çıxan körfəz şahı ər-arvadın necə ürəklə işlədiyini görüb qorxuya düşür. O, bütün körfəz sakinlərinə - balıqlara, meduziyalara, ilbizlərə, xərçənglərə əmr edir ki, dərmanın dibindəki bütün mirvariləri çıxarıb gətirsinlər.

Ər və arvad öz iri su qablarını mirvari ilə doldurub evə qayıdır və var-dövlət sahibinə çevrilirlər.

Qohumlarının varlandığını gören kimi qardaşın arvadı ərinə deyir ki, gəl biz də gedib körfəzin suyunu boşaldaq və var-dövlət sahibinə çevrilək.

Onlar birlikdə sahilə gedirlər. Bir neçə qab su boşaldandan sonra tənbel arvad dincəlib ərini işlətmək istəyir. Körfəzin sahilində bir dava qopur ki, gəl görəsən.

Dəniz sakinləri suyun üzünə çıxıb dalaşan ər-arvada baxır və gülməkdən ölürlər. Heç nəyi görə bilməyən balaca balıqlar isə sür'ətlə göyə tullanırlar və beləliklə uçmağı öyrənirlər.

Bu mənimdir

TAX XALQ NAĞILI

Biri var idi, biri yox idi, güclü səsi olan balaca, pəpbalaca bir quş var idi. Onun adını "Bu mənimdir" qoymuşdular. Ona görə ki, bu balaca quşcıqaz çöllərin, tarlaların, çayların üstündən uça-uça həmişə qışqırırdı:

- Bu mənimdir, bu mənimdir.

Bir dəfə həmin quş üstü meyvə ilə dolu bir ağac tapdı. Ağacın üstündə o qədər meyvə var idi ki, quşcıqaz onu bir ilə də dənləyib qurtara bilməzdi. Ağacın ətrafında bir dənə də olsun quş yox idi.

Quşcıqaz meyvənin bolluğundan heyretə gəldi. Gah bu, gah da o budağa qonub dadlı meyvələri dənleməyə başladı və doydu. Ancaq bu acgöz quşun gözü doymurdu ki, doymurdu. Qorxurdu ki, başqa quşlar gəlib onun var-dövlətinə şərikin çıxarlar. Elə buna görə də gücü gəldikcə qışqırırdı.

- Bu mənimdir, bu mənimdir, bu mənimdir!

Quş elə həyəcanla qışqırırdı ki, onun səsi uzaqdakı quşların da qulağına çatdı. Hamısı uçub gəldi ki, görsünlər bu balaca quşcıqaz niyə belə hay-küy salıb.

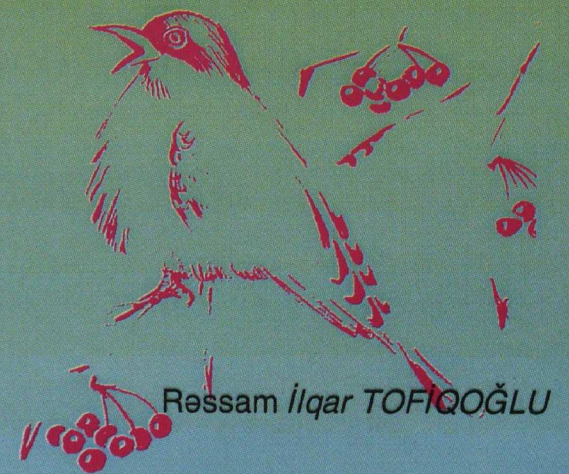
Quşlar gözlərinə inanmadılar. Ağacın üstü dadlı, şirəli meyvələrlə dolu idi. Onlar acgözlüklə meyvələri dimdikləyib yedilər və uçub getdilər.

Yazıq balaca quşcıqaz isə ağacın dörd tərəfində uçur həyəcanlı, narazı halda qışqırırdı:

- Bu mənimdir. Bu mənimdir!

Tərcümə edib işləyəni:

R. ƏLİYEV

Rəssam İlqar TOFIQOĞLU

